

09/06/2016

Quin impacte generen les pràctiques curriculars en la formació del professorat i en les institucions implicades?

Una recerca realitzada conjuntament entre investigadors de la UAB i la Universitat de Lleida ha permès evidenciar com les pràctiques curriculars que duen a terme els estudiants del Grau d'Infantil i Primària generen un impacte en el seu desenvolupament professional i personal, però també en les institucions que hi estan implicades –escoles i facultats d'educació. Dels resultats obtinguts s'han derivat propostes concretes dirigides a facultats, escoles, coordinadors i tutors de pràctiques. Des d'un punt de vista global, es tracta de planificar per a treure el màxim rendiment a aquestes actuacions.

L'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) ha conclòs recentment el projecte «Avaluació dels efectes i impacte de les pràctiques curriculars en la formació del professorat i en els centres de formació», finançat en el marc del Programa de Millora i Innovació en la Formació de Mestres (ARMIF 2014). La recerca s'ha centrat a analitzar l'impacte que les pràctiques curriculars generen sobre el desenvolupament professional dels estudiants i les institucions implicades, a partir de l'aplicació de 1.093 qüestionaris a estudiants, tutors de facultat i tutors d'escola, 16 estudis de cas en centres formadors, anàlisi documental de 28 memòries de pràctiques i 2 grups de discussió amb

responsables institucionals.

Els resultats de la recerca evidencien que les pràctiques curriculars generen un impacte positiu en el desenvolupament professional i personal dels estudiants, ja que els permet desenvolupar les competències professionals, adquirir nous aprenentatges, conèixer la realitat de les escoles i aprendre l'ofici de mestre a través del modelatge, l'observació i la intervenció en la pràctica.

Tutors de facultat i d'escola també treuen profit de la participació en l'experiència. La implicació en el Pràcticum permet als tutors de facultat actualitzar-se professionalment, fet que impacta indirectament en la millora de la qualitat de la formació universitària, en afavorir la major contextualització dels conceptes teòrics. Per la seva banda, la participació en el Pràcticum obliga els tutors d'escola a compartir la seva tasca amb els estudiants, fent-los reflexionar sobre el que fan a l'aula, aspecte que incideix de manera important en el seu creixement i actualització professional.

En el cas de les institucions involucrades, s'observen diversos graus d'impacte. Quant a les escoles, l'impacte és major a nivell d'aula que de centre, atès que les activitats que es demana desenvolupar als estudiants se centren en l'aula. Pel que fa a les facultats d'educació, l'impacte és encara més limitat, vehiculant-se principalment i indirectament a través del desenvolupament professional del professorat-tutor. Finalment, s'observa que el Pràcticum genera poques sinergies entre escoles i facultats, posant en relleu que s'aprofiten poc les oportunitats que ofereix el Pràcticum per a desenvolupar projectes compartits.

Els resultats apunten que cal seguir treballant per a què les pràctiques generin un major impacte, afavorint la millora general del funcionament de les escoles. Entre les propostes formulades pels investigadors destaquen: incrementar la vinculació del Pràcticum amb la resta d'assignatures que conformen el pla d'estudis, fomentar els processos de pràctica reflexiva, afavorir que els estudiants es vinculin en projectes d'escola, millorar la comunicació escola-facultat, o afavorir la realització de projectes de recerca i innovació en els que participin tant mestres d'escola com professors de facultat.

Joaquín Gairín Sallán

Anna Díaz-Vicario

Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO)

Departament de Pedagogia Aplicada

joaquin.gairin@uab.cat, anna.diaz@uab.cat

[View low-bandwidth version](#)